

ಚಿಕ್ಕ ಬುದ್ಧ

ಬಂಗಾಳಿ ಮೂಲ : ರಾಜಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ

ಚಿತ್ರ : ಜುಂಕೋ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ

ಕನ್ನಡಾನುವಾದ : ಗಿರಿಜಾದೇವಿ

ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುದಕ ಮತ್ತು ಮುದುಕಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ತುಂಬಾ ಬಡವರು, ಅವರಿಗೆ ಬಂಧು ಬಳಗ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಂದು ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯ ದಿನ. ಮರುದಿನದಿಂದ ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಆರಂಭ. ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಮೊದಲ ದಿನ ಒಮ್ಮೋಚಿ (ಜಪಾನಿನ ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ತಿಂಡಿ) ತಯಾರಿಸಿ ತಿನ್ನುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೋಚಿ ತಯಾರಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಅಕ್ಕಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಶೇಷ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದಲ್ಲ. ದುಃಖಿತಳಾದ ಮುದುಕಿಗೆ ಸಾಂತ್ವನ ನೀಡುತ್ತಾ ಮುದುಕ, “ನೀನೇನೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಡ. ನಾನು ಹುಲ್ಲಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ಟೋಪಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ನಗರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಮಾರಿ ಬಂದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ತರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದ. ಬೇಗಬೇಗನೆ ಕೆಲವು ಟೋಪಿಗಳನ್ನು ಹೆಣೆದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಮುದುಕ. ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿದರೂ ಟೋಪಿ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಸಿಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಅತಿಯಾದ ದುಃಖದಿಂದ, ಭಾರವಾದ ಹೃದಯ ಹೊತ್ತು ಕಾಲೆಳೆಯುತ್ತಾ ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹಿಮಪಾತ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ರಸ್ತೆಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಪಕ್ಕ ಒಂದರಂತೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಬುದ್ಧನ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡ ಮುದುಕ. ಈ ಒಜಿಜೋ ಸಾಮಾ (ಬುದ್ಧತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸಿದ್ಧ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು. ಇವರನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಬುದ್ಧರು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ) ಮೂರ್ತಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಕರುಣಭಾವದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದವು.

ಹಿಮದ ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಮುದುಕ ಆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೂರ್ತಿಯ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಟೋಪಿಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದರಂತೆ ತೊಡಿಸತೊಡಗಿದ. ಒಂದು ಮೂರ್ತಿಗೆ ಟೋಪಿ ಸಾಲದೆ ಬಂದಿತು. ಆಗ ಮುದುಕ ತನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಟೋಪಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಆ ಮೂರ್ತಿಯ ತಲೆಗೆ ತೊಡಿಸಿದ. ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ನಂತರ ಮುದುಕಿಗೆ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ. ಮುದುಕಿ ಉತ್ಸಾಹಗೊಂಡು ಆನಂದದಿಂದ ಮುದುಕನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, “ಹೊಸವರ್ಷದ ದಿನ ಒಮ್ಮೋಚಿ ತಿನ್ನುವುದೇನೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ನೀನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೀಯ. ಚಿಂತಿಸಬೇಡ” ಎಂದಳು.

ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ಮುದುಕ, ಮುದುಕಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಮಲಗಿದರು. ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಯಾರೋ ಬಾಗಿಲು ಬಡಿದು ಖಟ ಖಟ ಸದ್ದು ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ಮುದುಕಿ, “ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಂದರು?” ಎಂದು ಚಕಿತಳಾಗಿ ಮುದುಕನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ಅವರು ಕಂಡ ದೃಶ್ಯ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿತ್ತು!

ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಬುದ್ಧರು ಅಷ್ಟೂ ಜನ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಮೂಟೆ ಮೂಟೆ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಡುಗೆ ಸಾಮಗ್ರಿ ಮನೆ ತುಂಬಿತು. ಮುದುಕ ಮತ್ತು ಮುದುಕಿ ಆನಂದದ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲ ಒಜಿಜೋ ಸಾಮಾರಿಗೂ ಅವರು ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಣಾಮಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. *

ನಾಮ ನೌಕೆ

- ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ವೈರಾಮಕೇಶ ಚೈತನ್ಯ

ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾದ ಹಾಗೂ ಸಹಜವಾದ ಮಾರ್ಗವೇ ನಾಮಜಪ ಸಾಧನೆ. ಅನೇಕ ಸಾಧುಸಂತರ ವಾಣಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುವ ಲೇಖಕರು ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾರದಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನವ ಜನ್ಮದ ಮಹತ್ವ: ಭಗವಂತನ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನ ಎಂಬ ಎರಡು ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗ, ಮನುಷ್ಯವರ್ಗ ಎಂಬ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವ, ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ತನಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ರೂಪಿಸಬಲ್ಲ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ, ಪ್ರಜ್ಞೆ ಕೇವಲ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಂಟು, ಮತ್ತಾವ ಚೇತನಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ 'ಮಾನವ ಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು, ಅದ ಹಾನಿ ಮಾಡಲಿ ಬೇಡಿ ಹುಚ್ಚಪ್ರಗಳಿರಾ!' ಎಂದರು ಪುರಂದರ ದಾಸರು. ಇಂತಹ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಮಾನವಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಜೀವಿಯು ಎಂಬತ್ತನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಹಾದುಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತವೆ ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಗಳು.

ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ 'ವಿವೇಕಚೂಡಾಮಣಿ'ಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

ದುರ್ಲಭಂ ತ್ರಯಮೇವೈತದ್ವೈವಾನುಗ್ರಹ-ಹೇತುಕಮ್ |

ಮನುಷ್ಯತ್ವಂ ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವಂ ಮಹಾಪುರುಷ-ಸಂಶ್ರಯಃ ||

‘ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹವೇ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಈ ಮೂರು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವೇ; ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮ, ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂಗ.’

ಹಾಗಾದರೆ ಪಡೆಯಲು ದುರ್ಲಭವಾದ ಈ ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮದ ಗುರಿ ಯಾವುದು? ಉತ್ತರವಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ‘ಭಗವತ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ಮಾನವ ಜನ್ಮದ ಪರಮಗುರಿ’ ಎಂದು. ಕೇಸೋಪನಿಷತ್ ಕೂಡ ಇದನ್ನೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ,

ಇಹ ಚೇದವೇದೀದಧ ಸತ್ಯಮಸ್ತಿ

ನ ಚೇದಿಹಾವೇದೀನೃಹತೀ ವಿನಷ್ಟಿಃ || - ಎಂದು. ಅಂದರೆ ‘ದೇಹದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡರೆ ಪರಮಾರ್ಥ ಸತ್ಯವು ಲಾಭವಾಗಿ ಜನ್ಮಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೊಡ್ಡ ವಿನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ’ ಎಂದು. ಹಾಗಾದರೆ ಇಂಥ ಭಗವತ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯಾವುದು ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಲವು ಸಾಧನಾವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ವಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕಲಿಯುಗಕ್ಕೆ ನಾರದೀಯಭಕ್ತಿ, ನಾಮಗುಣಸಂಕೀರ್ತನೆಯೇ ಸೂಕ್ತ ಸಾಧನವೆಂದು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, “ಕಲಿಯುಗಕ್ಕೆ ನಾರದೀಯ ಭಕ್ತಿ, ಸರ್ವದಾ ಆತನ ನಾಮಗುಣ ಸಂಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡೋದು. ಯಾರಿಗೆ ಸಮಯವೇ ಇಲ್ಲವೋ ಅವರು ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಸಾಯಂಕಾಲ ಕೈತಾಳ ಹಾಕುತ್ತಾ ನಾಮಜಪಮಾಡಲಿ.”

“ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ಯೋಗ, ಯಾಗ, ತಪಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಕಲಿಯುಗದ ಜೀವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣವೆಲ್ಲ ಆಹಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಮನಸ್ಸು ದುರ್ಬಲ. ಏಕಾಗ್ರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹರಿ ನಾಮವೊಂದನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಎಲ್ಲಾ ದುಃಖ-ಕಷ್ಟಗಳೂ ದೂರವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ನಾಮಜಪವನ್ನು ಮಾಡು, ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡು. ಇದರಿಂದ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಅಶಾಶ್ವತ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಪ್ರೀತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.”

ನಾಮ ಎಂದರೇನು? ಭಗವನ್ನಾಮ ಜಪಮಾಡುವ ಬಗೆ, ಹಾಗೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಪ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಭಗವಂತನ

ವಿವೇಕಪ್ರಭ

ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಾಧು-ಸಂತರು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೇ ನಾವು ನೋಡೋಣ. ಮೊದಲಿಗೆ ಜಪದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಜಪವೆಂದರೆ **ತಜ್ಞಪ ಸ್ವರರ್ಥಭಾವನಮ್** ಎಂದು *ಪಾಶಂಜಲ ಯೋಗಸೂತ್ರ*ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಎಂದರೆ ಮಂತ್ರದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರುವುದು, ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ವೇದದ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಆತನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೂ ಜಪವೆ.

೧. ನಾಮವು ಭಗವತ್‌ಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ: ಭಗವನ್ನಾಮ ಕೀರ್ತನೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರವೇ ನಾಮಜಪ. ಯಾವ ಪೂರ್ವ ನಿಯಮಗಳೂ ಇಲ್ಲದ ಜಪವು ಬಹು ಸುಲಭಸಾಧ್ಯ. ಆದರೂ ಮಹತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ಸಾಧನೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ (೧೦-೨೫) **‘ಯಚ್ಚಾನಾಂ ಜಪಯಜ್ಞೋಽಸ್ಮಿ’** - ‘ನಾನು ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ಜಪಯಜ್ಞ’ ಎಂದು ಜಪದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸಾರುತ್ತಾನೆ. ಜಪದಿಂದ ಭಗವಂತನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದೆಂದೂ, ಆಮೇಲೆ ಭಗವಂತ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡುವನೆಂದೂ ಭಾವಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಭಗವಂತನು ‘ನಾನೇ ಜಪಯಜ್ಞ’ ಎಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಜಪವೇ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಬಲ್ಲವರು ವೇದವನ್ನು ಭಗವಾನ್ ಆಮ್ಮಾಯಃ (ವೇದ ಭಗವಂತನು) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪರಮಾತ್ಮನು ವೇದವೇದ್ಯನೆಂದಲ್ಲ, ವೇದವೇ ಭಗವಂತನು; ಇದರಿಂದ ಮಂತ್ರ, ಪರಮಾತ್ಮನ ನಾಮ ಎಲ್ಲವೂ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಎಂದು ನಾವು ಬಗೆಯಬೇಕು.

‘ರಾಮ’ ಎಂಬುದು ಬರಿಯ ಶಬ್ದವಲ್ಲ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಬರಿಯ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲ; ಅವ್ಯಕ್ತನಾದ ರಾಮನೇ ಈ ನಾಮರೂಪ ದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಧ್ರುವ, ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಭಗವಂತನು ಪ್ರಕಟನಾದನಲ್ಲವೆ? ಹಾಗೆಯೇ ಭಗವಂತನು ನಾಮ ಜಪವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ನಾಮರೂಪದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆಂದು ಸಂತರು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

೨. ಭಗವನ್ನಾಮವನ್ನು ಸದ್ಗುರುಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ : ಭಗವಂತನ ನಾಮವನ್ನು ಸದ್ಗುರುಗಳಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅಥವಾ ನಾವೇ ನಮ್ಮ ಅಭಿರುಚಿಗನುಸಾರ ವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೆ? ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಭಗವಂತನ ನಾಮವು ಸ್ವತಃಸಿದ್ಧ ಹಾಗೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಂದಲೂ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸದ್ಗುರುಗಳಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ನಾಮದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಾಮದಲ್ಲಿ ಭೇದ ಮಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಗುರುವಿನಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ನಾಮದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬಲ್ಲವರು

ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸದ್ಗುರುಗಳು ಆ ಭಗವನ್ನಾಮದ ಹಿಂದೆ ಸತ್ತಾರೂಪದಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮಿಂದ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಗೆ ಆಗುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯು ಗುರುಗಳ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತಿರುವುದೆಂಬ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. **“ನಾನು ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ”** ಎಂಬ ಅಹಂಕಾರ ಉತ್ಪನ್ನ ವಾಗಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

೩. ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಹಾಗೂ ಏಕಾಗ್ರತೆ: ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮನಸ್ಸು ಏಕೆ ಏಕಾಗ್ರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಮಾಡ ಬೇಕು? ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಚೈತನ್ಯ ಗೋಂದಾವಲೇಕರ್ ಮಹಾರಾಜ್ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. **“ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವಿಚಾರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಮೊದಲನೆಯ ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ಆ ವಿಚಾರಗಳ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ ಹೋಗದೆ ಇರುವುದು. ಆ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಕವಲು ಒಡೆದು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಹೋಗಬಾರದು. ಅಂದರೆ ಮನೋರಾಜ್ಯ ವನ್ನು ಕಟ್ಟಬಾರದು. ವಿಚಾರಗಳು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತವೆಯೋ ಹಾಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬಾರದು. ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಾವು ಅದನ್ನು ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಸಾಧಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಸಹಜವಾಗಿ ಏಕಾಗ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ವಿಷಯದ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ ದರಿಂದ ವಿಷಯ ಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಏಕಾಗ್ರವಾಗುತ್ತೇವೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಇದೇರೀತಿ ನಾವು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತವಾದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಏಕಾಗ್ರವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ?”** ಎಂದೆನ್ನುತ್ತಾರೆ ಬ್ರಹ್ಮಚೈತನ್ಯರು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾತೆ ಶಾರದಾದೇವಿಯವರು ಜಪದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಒಬ್ಬ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನೆನೆಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, **“ನೀನು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಬಹುದು. ಮನಸ್ಸು ಏಕಾಗ್ರವಾದಾಗ ಭಗವನ್ನಾಮವನ್ನೊಮ್ಮೆ ಉಚ್ಚರಿಸು ವುದು, ಹಾಗಿಲ್ಲದಾಗ ಲಕ್ಷಾಂತರ ವೇಳೆ ಉಚ್ಚರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು. ದಿನವೆಲ್ಲ ದೇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಬೇರೆಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಜಪ ಮಾಡು ವಾಗ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆ ಪಡೆಯ ಬಹುದು.”** ಅವರ ಈ ವಚನಾಮೃತ ಜಪಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಾ ಗ್ರತೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

೪. ನಾಮರೂಪಗಳ ಸಂಬಂಧ: ನಾಮ ಜಪ ಮಾಡುವಾಗ ರೂಪದ ಧ್ಯಾನವು ಅವಶ್ಯವೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಚೈತನ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, **“ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನಾಮ ಹಾಗೂ ರೂಪ ಭಿನ್ನವಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾಮವು ರೂಪದ ಮೊದಲು ಇರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ನಂತರವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾಮ-ರೂಪವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ರಾಮನು ಹುಟ್ಟುವು**

ದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ವಾಲ್ಮೀಕಿಗಳು ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಬರೆದರು ಹಾಗೂ ರಾಮನು ಅನಂತರ ಜನ್ಮತಾಳಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಚರಣೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದನು. ಅಂದರೆ ರೂಪವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂಚೆ ನಾಮವು ಇತ್ತು ಹಾಗೂ ರೂಪವು ಅದೃಶ್ಯವಾದರೂ ನಾಮ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ದೇಶಕಾಲದ ಆಚೆಗೆ ರೂಪವು ಯಾವುದು ಅಖಂಡವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದೋ ಅದು ಸತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಅನೇಕ ರೂಪಗಳು ಇಲ್ಲದಂತಾದ ಮೇಲೆಯೂ ಅವುಗಳ ನಾಮವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.”

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

“ಭಗವನ್ನಾಮದಲ್ಲಿ ರುಚಿ ಇರಲಿ. ಭಗವಂತನ ನಾಮವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಯಾವುದು ನಾಮವೋ ಅದೇ ಭಗವಂತ. ನಾಮವೂ ನಾಮಿಯೂ ಅಭಿನ್ನವೆಂದಿರತು ಸರ್ವದಾ ಪ್ರೀತಿ ಸಹಿತ ವಾಗಿ ದುರ್ಗಾನಾಮವನ್ನೋ, ಕೃಷ್ಣನಾಮವನ್ನೋ, ಶಿವನಾಮ ವನ್ನೋ ಜಪಿಸುತ್ತಾ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕರೆಯಲೊಲ್ಲೆಯೇಕೆ? ನಾಮ ವೇನು ಕಮ್ಮಿಯೆ? ಅವನ ಮತ್ತು ಅವನ ನಾಮ ಭಿನ್ನವಲ್ಲ.”

೫. ನಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ: ಭಗವಂತನ ನಾಮಜಪವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವಾಗಲೂ ಭಗವಂತನ ನಾಮಜಪ ವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂತಃಕರಣವು ಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಃಕರಣವು ಶುದ್ಧವಾಯಿತೆಂದರೆ ಭಗವ ತ್ವೇಮ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಬಹಳಷ್ಟು ಜಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ವಿವೇಕ ಹಾಗೂ ವಿಚಾರದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಪ್ರೇಮವು ಭಗವನ್ನಾಮ ದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇದು ಎಲ್ಲ ಸಾಧುಗಳ, ಹಾಗೂ ಜಪದಿಂದಲೇ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಂತರ ವಾಣಿಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ ನೇರ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಶಿವಾನಂದರು (ಮಹಾಪುರುಷ್ ಮಹಾರಾಜರು) ಜಪ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಒಬ್ಬ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

“ನೀನು ಓದಿಲ್ಲವೇ, ಗುರುಮಹಾರಾಜ್ (ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು) ತಾಯಿಯ ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ಮೊರೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು? ‘ತಾಯಿ, ಈ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ನನಗಿನ್ನೂ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನವಾಗಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಕಂಬನಿ ಗರೆದು ಗೋಳಿಡುತ್ತಾ ಧೂಳಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಳಾಡಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಮೋರೆ ತೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಚೈತನ್ಯ ದೇವರೂ ಕೂಡ ‘ಹೇ ಭಗವಾನ್, ನಿನ್ನ ನಾಮಜಪದಲ್ಲಿ ನನಗೇಕೆ ಇನ್ನೂ ಆನಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ?’ ಎಂದು ಸಂಕಟದಿಂದ ದೇವರಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಗೋಳಿಡುತ್ತಾ ಅವರೂ ನೆಲದ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಮೋರೆ ತೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಗವನ್ನಾಮ ಜಪವನ್ನು ಅಂತಹ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇವರ ನಾಮ ಎಂದರೆ ಏನೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೀಯಾ?

ಭಗವತ್ ಸ್ವರೂಪವೇ ಭಗವನ್ನಾಮ ರೂಪವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ತರುತ್ತದೆ. ಭಗವನ್ನಾಮ ಜಪವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯಬೇಡ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತೊರೆಯಬೇಡ. ಭಗವಂತನು ನೋಡುವುದು ಹೃದಯದ ಅಭೀಪ್ಸೆಯನ್ನು. ಭಕ್ತಿ ಒಂದಿದ್ದರಾಯಿತು, ಉಳಿದುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರೇಮಭರದಿಂದ ಅವನ ನಾಮವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಜಪಿಸಿದರೂ ಸಾಕು; ಮನಸ್ಸು, ಪ್ರಾಣ ಅನಂದಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರೇಮಸಹಿತವಾಗಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಾರಿ ಅವನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರೂ ಸಾಕು, ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ ಬಾಯಿ ಜಪಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ.”

೬. ನಾಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವ ಬಗೆ: ‘ಅವ್ಯಾವೃತ್ತಭಜನಾತ್’ - ಇದು ದೇವರ್ಷಿ ನಾರದರ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೊನೆಯ ಸೂತ್ರ. ಅಂದರೆ ಎಡಬಿಡದೆ ಮಾಡಿದ ಭಜನೆಯಿಂದ (ಅದು) ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಈ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ಹರ್ಷಾನಂದರು ತಮ್ಮ ‘ದೇವರ್ಷಿ ನಾರದರ ಭಕ್ತಿ ಸೂತ್ರಗಳು’ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: “ಭಗವತ್ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಾಧನಾಪಥದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ-ತ್ಯಾಗ ಸಂಗತ್ಯಾಗಗಳು ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯಾದರೆ, ಅವ್ಯಾವೃತ್ತ ಭಜನೆ ಎರಡನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ. ಅದು ‘ತ್ಯಾಗ’ ರೂಪದ್ದಾದರೆ ಇದು ‘ಯೋಗ’ ರೂಪದ್ದು. ಮನಃಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬಲವಂತದಿಂದ ವಿಷಯವಸ್ತುವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ರಸ ಅಥವಾ ಸಂಗ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೋಗಲಾರದು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ರುಚಿಯಾದ ಮತ್ತೊಂದು ವಸ್ತು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಿಕ್ಕರೆ ಮಾತ್ರ ಆಗ ಮನಸ್ಸು ಅದನ್ನು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಭಗವಂತನನ್ನು ಎಡಬಿಡದೆ ಭಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ವಿಷಯವಸ್ತುವು ಕ್ರಮೇಣ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಭಗವದನುರಾಗವು ಕ್ರಮೇಣ ತೀವ್ರ ಭಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಭಜನೆಯೆಂದರೆ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕ ಸೇವೆ, ಪೂಜೆ, ನಾಮಜಪಾದಿಗಳು. ಇದನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ನಿರಂತರವಾಗಿ, ಪರಮಾತ್ಮನು ದೃಢಮನದಲ್ಲಿ ನೆಲಸುವವರೆಗೆ, ಭಕ್ತಿಯು ದೃಢವಾಗುವವರೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು.”

ಯಾವಾಗದರೊಮ್ಮೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ನಿಯಮದಿಂದ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಿಶ್ಚಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಭಗವನ್ನಾಮದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಂತರ ವಾಣಿಯಿದೆ. ಭಕ್ತಿ ಭಂಧಾರಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಒಂದು ವಚನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸುವುದು ಉಚಿತ ವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

ವಚನದಲ್ಲಿ ನಾಮಾಮೃತ ತುಂಬಿ

ನಯನದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮೂರುತಿ ತುಂಬಿ||

ಮನದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ನೆನಹು ತುಂಬಿ

ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೀರುತಿ ತುಂಬಿ||